

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Feketéné dr. Szemző Margit ügyvéd által képviselt szám alatti lakos I.r., szám alatti lakos II.r., szám alatti lakos III.r., szám alatti lakos IV.r., szám alatti lakos V.r., szám alatti lakos VI.r. felpereseknek a dr. Kormányos József ügyvéd által képviselt szám székhelyű I.r., és a dr. Deák György ügyvéd által képviselt szám székhelyű II.r. alperes ellen mezőgazdasági termékértékesítési szerződésből eredő követelés iránt a Csongrád Megyei Bíróságon 6.G.40.010/2006. szám alatt folyt, és a Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.185/2008/7. számú ítéletével befejezett perében az V.r. felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részében nem érintve hatályában fenntartja.

Kötelezi az V.r. felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az I.r. alperes részére 20.000 (Húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

I n d o k o l á s :

A felperesek 2004. április és május hónapban tépett liba nevelésére mezőgazdasági termékértékesítési szerződéseket kötöttek az I.r. alperessel. A szerződések 2/A. pontjában a Magyar Szabványra utalva részletesen körülírták a felperesek által szolgáltatni vállalt húsliba minőségét. Megállapodtak abban, hogy az I.r. alperes az állatokat a II.r. alperes feldolgozó üzemében veszi át, és az 5/B. pontban rögzítették, hogy a felek a feldolgozó minősítését elfogadják az elszámolás alapjául. A II.r. alperes azonban a feldolgozás során a felperesek elvárásával szemben nagy arányban minősítette II. osztályúnak a felperesek által leadott állatokat. A II.r. és az V.r. felperes a teljesítés után kiállított felvásárlási jegyre rávezette, hogy a II.r. alperes minősítését nem fogadja el. Az I.r. alperes a II.r. alperes minősítését figyelembe véve végezte el a felperesekkel az elszámolást, amit a felperesek vitattak.

Az V.r. felperes és az I.r. alperes között 2005. február 4-én megállapodás jött létre az I.r. alperes által elismert tartozás részletekben történő megfizetésére. A megállapodás 5. pontja szerint „a termelő kijelenti, hogy a jelen megállapodás az összes igényét tartalmazza, további követelése nincs, és nem is támaszt”. Az I.r. alperes a részletfizetési megállapodásban foglalt

kötelezettségét teljesítette, és az V.r. felperes részére 1.680.057 forintot megfizetett.

Az I.r. felperes keresetében 367.117 forint és járulékai, a II.r. felperes 2.017.609 forint és járulékai, a III.r. felperes 1.779.811 forint és járulékai, a IV.r. felperes 472.429 forint és járulékai, az V.r. felperes 1.909.498 forint és járulékai, míg a VI.r. felperes 773.249 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az I.r. alperest. A felperesek a II.r. alperessel szemben annak megállapítását kérték, hogy a libákat I. osztályú minőségben adták át a II.r. alperesnek.

Az I.r. alperes a felperesek keresetének elutasítását arra hivatkozva kérte, hogy az általa végzett elszámolás alapja a II.r. alperesnél szabályszerűen lefolytatott minősítési eljárás volt.

Az I.r. alperes a III.r. felperessel szemben viszontkeresetet terjesztett elő, amelyben 1.332.000 forint megghiúsulási kötbér megfizetésére kérte kötelezni a III.r. felperest. A VI.r. felperessel szemben előterjesztett viszontkeresetében 711.000 forint megghiúsulási kötbér, 62.442 forint bonyolítási díj, valamint 74.351 forint termelési előleg és járulékai megfizetésére kérte kötelezni a VI.r. felperest.

A III.r. felperes és a VI.r. felperes az I.r. alperes viszontkeresetének elutasítását kérte.

A II.r. alperes a felperesek keresetének elutasítását kérte.

A bíróság jogerős ítéletében kötelezte az I.r. alperest, hogy fizessen meg az I.r. felperesnek 360.646 forintot és járulékait, a II.r. felperesnek 1.651.512 forintot és járulékait, a III.r. felperesnek 1.584.811 forintot és járulékait, a IV.r. felperesnek 472.429 forintot és járulékait, a VI.r. felperesnek 428.249 forintot és járulékait. A bíróság az V.r. felperes keresetét teljes egészében elutasította, míg az I.r., a III.r., a IV.r. és a VI.r. felperes keresetét a marasztalást meghaladóan utasította el.

A bíróság az V.r. felperes keresetét arra hivatkozva utasította el, hogy az V.r. felperes az I.r. alperessel 2005. február 4-én kötött megállapodás 5. pontjában minden további lehetséges követeléséről lemondott, ezért az I.r. alperessel szemben a perbeli jogviszonnyal összefüggésben a bíróság álláspontja szerint további igényt nem érvényesíthet. A bíróság nem osztotta az V.r. felperesnek a megállapodás semmisségével kapcsolatos álláspontját, mivel semmisségi okot nem észlelt, és kifejtette, hogy megtámadási jogcímre pedig az V.r. felperes nem hivatkozott.

A jogerős ítélet ellen az V.r. felperes élt felülvizsgálati kérelemmel, a keresetét elutasító rendelkezés tekintetében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az I.r. alperes 1.971.990 forint és járulékai részére történő megfizetésére való kötelezését kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti a Ptk. 200. § (2) bekezdését, a 207. § (1) és (4) bekezdését, a 210. §-át, a 236. § (2) bekezdés a) pontját, a 237. § (1) bekezdését, a 239. § (1) bekezdését, valamint a Pp. 164. §-át.

Érvelése értelmében a megállapodás érvénytelenségére történt hivatkozását a 2008. február 1-én kelt „észrevétel és keresetmódosítás” elnevezésű beadványában terjesztette elő, mivel a 2007. október 25-én kézhez kapott szakértői véleményében rögzítette a szakértő, hogy a minősítést végző II.r. alperes a minősítést nem a termékértékesítési szerződésben meghatározott szabvány szerinti élőállatra előírt minősítésként, hanem a nem élő baromfi minősítésére vonatkozó szabvány figyelembe vételével végezte el. Arra hivatkozott, hogy a 2005. február 4. napján az I.r. alperessel megkötött megállapodás kifejezetten a II.r. alperes által elvégzett minősítés szerinti elszámolásra vonatkozott, és nem volt arról szó, hogy a termékértékesítési szerződésből eredő mindenféle igényéről lemondott volna. Szerinte a megállapodás az I.r. alperes által elkészített elszámolás keretében az I.r. alperes által megállapított felvásárlási ár összegére, és annak részletekben történő teljesítésére terjedt csak ki. Érvelése értelmében a megállapodás nem tartalmaz az esetleges eltérő minősítés miatt előálló további igénnyel kapcsolatos joglemondást. Arra is hivatkozott, hogy a megállapodás 5. pontja „nyilvánvalóan” a II.r. alperes által az I.r. alperessel közölt minősítés alapján készült elszámolásra vonatkozik, ezért a jogerős ítélet a Ptk. 207. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezést is sérti. Szerinte a másodfokú bíróság a 2005. február 4-én kötött megállapodást jogszabályt sértően értelmezte.

Az I.r. alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

Miután az V.r. felperes a felülvizsgálati kérelmében a keresetének az I.r. alperessel szembeni elutasítását sérelmezte, míg egyebekben a jogerős ítéletet nem támadta, a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (2) bekezdésének megfelelően a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.

A bírói gyakorlatnak megfelelően (BH 2001.172.) a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel csak olyan kérdésben támadható, amely az első- és másodfokú eljárásnak is tárgya volt.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése értelmében a jogerős ítélet felülvizsgálatát csak jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni. A jogszabálysértés azonban csak abban a körben vizsgálható, amely a per tárgyát érintette, mert a felülvizsgálat rendkívüli perorvoslati jellegéből következően a Legfelsőbb Bíróságnak a per anyagává tett iratok adatai alapján kell megítélnie, hogy a támadott határozat jogszabálysértő-e. Miután az V.r. felperes a 2005. február 4-én kötött szerződés tekintetében megtámadási jogcímre nem hivatkozott, a megállapodást a Ptk. 210. §-a alapján nem támadta meg, így ez nem volt tárgya az eljárásnak, és ennek megfelelően a felülvizsgálati eljárásnak sem lehet tárgya. E körben tehát a jogerős ítélet jogszabálysértő volta nem állapítható meg.

Az V.r. felperes a felülvizsgálati kérelme szerint „az érvénytelenségre hivatkozást 2008. február 01. napján kelt” beadványában terjesztette elő. A Pfv.4. sorszámú észrevételeiben ismételten kifejtette, hogy „a korábbi minősítés érvénytelenségére hivatkoztam, amit a 2008. február 01. napján kelt, és a Fővárosi Bírósághoz 2008. február 04. napján benyújtott „Észrevétele és kereseti kérelem módosítása elnevezésű beadvány 3. oldal második bekezdésében megtettem.”

Az V.r. felperes azonban ebben a beadványában a Ptk. 210. § szerinti megtámadási okot nem jelölt meg, a megállapodást nem támadta meg. Arra hivatkozott, hogy „a minőségi elszámolás jogszabálysértő volt, ezért semmis, tehát az I.r. alperes nem hivatkozhat a megállapodásra, hiszen az is jogszabályba ütköző, semmis”.

A kifejtettek értelmében jogszabálysértés nélkül állapította meg a bíróság, hogy az V.r. felperes a szerződést nem támadta meg, ezért a jogerős ítélet elleni felülvizsgálati kérelemben az V.r. felperes nem hivatkozhat a Ptk. 210. §-ának, és a 236. § (2) bekezdés a) pontjának megsértésére.

Alaptalanul hivatkozott az V.r. felperes a felülvizsgálati kérelmében a Ptk. 200. § (2) bekezdésének megsértésére is.

Az V.r. felperes 11. számú jegyzőkönyvben rögzített előadása szerint tudott arról, hogy a II.r. alperes az egyik állományt 49 %-ra, a másikat 51. %-ra minősítette le. Az V.r. felperes azonban ennek ismeretében is egyezséget kötött az I.r. alperessel. A bíróság a Ptk. 207. § (1) és (4) bekezdésének megsértése nélkül állapította meg, hogy a megállapodás 5. pontjában a termelő egyértelműen kijelentette, hogy a megállapodásban szereplő összeg

az összes igényét tartalmazza, ezen felül „további követelése nincs, és nem is támaszt”. Helytállóan jutott a bíróság arra a következtetésre, hogy ezzel a megállapodással az V.r. alperes a szerződés elszámolása kapcsán keletkezett vitáját az I.r. alperessel a teljesség és véglegesség igényével rendezte. Nem sértett azzal jogszabályt a bíróság, hogy az V.r. felperes és az I.r. alperes 2005. február 4-én kötött megállapodását érvényesnek tekintette, mivel a megállapodás semmisségére utaló adatok nem merültek fel.

Az V.r. felperes hivatkozásával szemben az, hogy az V.r. felperes és az I.r. alperes szerződésében megjelölt MSZ 6918/1997. számú szabvánnyal szemben a II.r. alperes más szabványrendszer szerint minősített, és az I.r. alperes ennek figyelembevételével végezte el az elszámolást, nem semmisségi ok, az V.r. felperes pedig a szerződést a Ptk. 210. §-a alapján nem támadta meg.

A kifejtettek értelmében a Legfelsőbb Bíróság - felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részében nem érintve - a Pp. 275. § (3) bekezdése szerint a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A Pp. 78. § (1) bekezdésének megfelelően kötelezte az V.r. felperest az I.r. alperes részére felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére. Miután a II.r. alperes részéről a felülvizsgálati eljárással kapcsolatban igazolható költség nem merült fel, erről a Legfelsőbb Bíróságnak döntenie nem kellett. A 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a folytán a feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Budapest, 2009. február 26.

Dr. Fehér Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Bartal Géza s.k. előadó bíró, Csánitzné Dr. Csiky Ilona s.k. bíró